

Grey Scale #13



DANES
PICTA
COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19



DOWÓDZTWO OKRĘGU KORPUSU № III,
SZTAB — ODDZIAŁ OGÓLNY
L. dz. 9756/O. de B.

PRZEPISY WOJSKOWE
I ORG. WOJSKA —
OGŁOSZENIE PRZY RAPOR-
TACH KONTROLNYCH.



GRODNO — 1925 r.

Druk. D.O.K. III 4626. 1.800. 6. XI. 25 r.



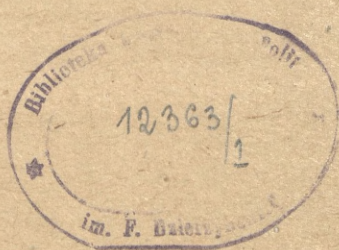
DOWÓDZTWO OKRĘGU KORPUSU № III
SZTAB — ODDZIAŁ OGÓLNY
L. dz. 9756/O. de B.

**PRZEPISY WOJSKOWE
I ORG. WOJSKA —
OGŁOSZENIE PRZY RAPOR-
TACH KONTROLNYCH.**



GRODNO — 1925 r.

555.62



WYKAZ REGULAMINÓW I INSTRUKCYJ, KTÓRE MAJĄ POSIADAĆ OFIC. REZ.

Oficerowie rezerwy wszystkich korpusów osobowych (broni i służb).

Regulamin służby polowej (wraz z blokiem meldunkowym i szkicownikiem polowym).

Regulamin służby wewnętrznej

Instrukcja o ochronie przeciwgazowej i wyszkoleniu przeciwgazowem.

Instrukcja saperska „Fortyfikacja polowa” (w opracowaniu).

Instrukcja łączności dla wszystkich rodzajów broni (w opracowaniu).

Statut oficerskich sądów honorowych.

Oficerowie rezerwy piechoty.

Regulamin piech., kaw., techn. i lotn.

Regulamin piechoty.

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Łączność lotnika z piechotą.

Oficerowie rezerwy czołgów

(jak oficerowie piechoty z dodatkiem).

Regulamin czołgów (w opracowaniu).

Instrukcja o sprzęcie czołgowym (w opracowaniu).

Oficerowie rezerwy żandarmerji.

Regulamin piechoty (Cz. I Musztra i Cz. II Walka oddziałów piechoty).

Regulamin żandarmerji (w opracowaniu).
Instrukcja służbowa żandarmerji (w opracowaniu).

Instrukcja służbowa żandarmerji w polu (w opracowaniu).

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Oficerowie rezerwy kawalerji.

Regulamin kawalerji.

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Łączność lotnika z piechotą.

Instrukcja strzelecka.

Oficerowie rezerwy weterynarji.

Instrukcja zwalczania chorób zaraźliwych wśród zwierząt.

Instrukcja przepisowego podkuwania koni.

Oficerowie rezerwy taborów.

Regulamin wojska taborowego (w opracowaniu).

Instrukcja o sprzęcie taborowym.

Instrukcja strzelecka.

Oficerowie rezerwy wojsk lotniczych.

Regulamin formacyj lotniczych.

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Instrukcja strzelecka.

Oficerowie rezerwy wojska balonowego.

Regulamin formacyj balonowych (w opracowaniu).

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Oficerowie rezerwy artylerji.

Regulamin artylerji (w opracowaniu).

Instrukcja strzelania, topograficzna i urządzania stanowisk (w opracowaniu).

Instrukcja służby polowej dla artylerji.

Regulamin artylerji polowej (dla ofic. artyl. polowej (w opracowaniu).

Regulamin artylerji ciężkiej (dla oficerów artylerji ciężkiej (w opracowaniu).

Regulamin artylerji konnej (dla oficerów artylerji konnej w opracowaniu).

Regulamin artylerji górskiej (dla oficerów artylerji górskiej w opracowaniu).

Łączność lotnika z artylerją.

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Oficerowie rezerwy saperów.

Instrukcja saperska (Mosty pojazdowe wydane — reszta w opracowaniu).

Łączność lotnika z piechotą.

Regulamin piechoty (Cz. I Musztra i Cz. II Walka oddziałów piechoty).

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Instrukcja strzelecka.

Oficerowie rezerwy łączności.

Regulamin służby ruchu telefonicznego, telegraficznego i sygnalizacyjnego.

Regulamin służby ruchu radjotelegraficznego (tylko dla ofic. radjotel.)

Regulamin formacyj łączności (w opracowaniu).

Regulamin służby łączn. (w opracowaniu).

Instrukcja budowy linii polowych i stałych (w opracowaniu).

Łączność lotnika z piechotą.

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Instrukcja strzelecka.

Oficerowie rezerwy wojsk samochod.

Regulamin wojsk samochodowych (w opracowaniu).

Instrukcja utrzymania samochodów.

Regulamin samochodów pancernych (w opracowaniu).

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Oficerowie rezerwy saperów kolejowych.

Regulamin saperów kolejowych (w opracowaniu).

Instrukcja budowy wojennych mostów kolejowych składanych.

Instrukcja o obsłudze wózków silnikowych.

Przepisy sygnalizacji na P. K. P. (wyd. Min. Kol. Żel.)

Przepisy ruchu (wyd. Min. Kol. Żel.).

Instrukcja o broni (w opracowaniu).

Oficerowie rezerwy sanitarni.

Regulamin służby zdrowia w polu (w opracowaniu).

Regulamin formacji sanitarnych (w opracowaniu).

Instrukcja o ratowaniu i leczeniu zagazowanych (w opracowaniu).

Regulamin służby zdrowia w formacjach sanitarnych (w opracowaniu).

Regulamin służby wewnętrznej w szpitalach wojsk. (w opracowaniu).

Badanie zdolności do służby wojskowej.

Zwalczanie chorób zakaźnych.

Przepisy zdrowotne dla wojska (w opracowaniu).

Oficerowie rezerwy sądowi.

Kodeks karny wojskowy.

Ustawa postępowania karnego wojskowego.

Instrukcja dla wojsk. sądów okręgowych
i rejonowych.

Instrukcja dla właściwych dowódców, pro-
kuratorów wojskowych i oficerów sądowych.

Instrukcja dla sądów polowych.

Regulamin więzienny.

Oficerowie rezerwy administracyjni.

Grupa oficerów rez. działu sądo-
wego i więziennego:

Ustawa postępowania karnego wojskowego.

Instrukcja dla wojsk. sądów okręgowych
i rejonowych.

Regulamin więzienny.

Oficerowie rezerwy służby uzbrojenia.

Regulamin służby uzbrojenia (w opraco-
waniu).

W Y K A Z

ustaw i rozp. wyk., które obowiązani są znać
oficerowie rez.

1) Ustawa z dnia 23 III 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów W. P. (Dz. Rozk. № 9/23),

2) Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy (Dz. Rozk. № 11/23),

3) Ustawa z dn. 23 V 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. Ustaw № 61/24),

4) Rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy (Dz. Ustaw № 37/25).

W Y C I A G

z zasad i postanowień „Instrukcji o ćwiczeniach oficerów rezerwy” — do wiadomości oficerów rezerwy.

Obowiązkiem każdego oficera, pospolitego ruszenia i w stanie spoczynku, jest znać te artykuły ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dn. 23 maja 1924 r., oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra spraw wojskowych z dnia 21 marca 1925 r. do tej ustawy, które określają ich stosunek do służby wojskowej w czasie pozostawania w rezerwie, pospolitem ruszeniu lub w stanie spoczynku, i wynikające z niego prawa i obowiązki.

Nieznajomość Ustawy i rozporządzenia wykonawczego nie usprawiedliwia oficera w wypadku niewypełnienia przez niego jakiegokolwiek obowiązku ciążącego na nim we właściwym czasie i w określony sposób, a tem samem pociąga za sobą stosowanie sankcji karnych Ustawą tą określonych.

Jednym z zasadniczych obowiązków oficerów rezerwy — jest obowiązek odbywania ćwiczeń wojskowych; niezależnie od artykułów ustawy i rozporządzenia wykonawczego, stanowiących o ćwiczeniach — techniczne ich przeprowadzenie określa instrukcja o ćwiczeniach oficerów rezerwy (M. S. Wojsk. Oddz. V Szt. Gen. L. 100/mob.); zasady tej instrukcji oraz poszczególne postanowienia, znajomość których obowiązuje oficerów rezerwy podane są poniżej.

I. Zasady powołania.

1) Za podstawę powołania na ćwiczenia oficerów rezerwy, należących do roczników obowiązanych w danym roku kalendarzowym do odbycia ćwiczeń — służy Rocznik Oficerski (§ 2).

2) Należący do powyższych roczników oficerowie byłych armii zaborczych, którzy się przy zarządzonej rejestracji oficerów rezerwy — zarejestrowali, lecz którzy nie są objęci aktualnym Rocznikiem Oficerskim, powołani zostaną na ćwiczenia po ogłoszeniu ich nazwisk w Roczniku Oficerskim (§ 24).

3) Oficerowie byłych armii zaborczych, którzy się nie zarejestrowali, podlegają powołaniu na ćwiczenia jako szeregowi (§ 24).

4) Byli urzędnicy wojskowi, do czasu ewentualnego przemianowania ich na oficerów, względnie chorążych rezerwy — nie podlegają powołaniu na ćwiczenia (§ 27).

5) Ćwiczenia odbyte przez oficerów rezerwy przed zatwierdzeniem im stopnia oficerskiego w rezerwie — są im zaliczane na poczet ćwiczeń oficerskich (§ 2).

6) Oficerowie rezerwy, którzy na skutek własnej prośby o powołaniu do służby czynnej, pełnili tę służbę conajmniej przez pół roku na stanowiskach, na których oficerowie zawodowi odpowiedniego stopnia uzyskują cenzus dowodzenia potrzebny im do awansu, a następnie zostali przeniesieni z powrotem do rezerwy — czas pełnienia tej służby zalicza się w ten sposób, że każde pół roku liczy się za jedno ćwiczenie z tem jednak, że zaliczone być mogą

najwyżej dwa ćwiczenia; powyższe postanowienie odnosi się również do oficerów zawodowych, przeniesionych na własną prośbę do rezerwy (§ 2).

II. Przydział w czasie ćwiczeń.

7) Oficerowie z reguły odbywają ćwiczenia w swych oddziałach macierzystych, w związku z czem składanie przez nich podań o zwolnienie odbycia ćwiczeń w formacjach nie będących ich oddziałami macierzystymi, jest niedopuszczalne i podania takie, niezależnie od motywów, nie będą rozpatrywane (§ 21).

8) Oficerowie rezerwy służby uzbrojenia, intendentury, sądownictwa, oraz administracji wszystkich działów, są przydzieleni na ćwiczenia terytorjalnie bądź do jednostek linjowych, bądź też do zakładów i urzędów ich korpusom personalnym właściwym, według uznania odpowiednich D-ców O. K. (§ 22).

III. Karty powołania.

9) Oficerowie rezerwy zostają powołani na ćwiczenia za pomocą imiennych kart powołania, wystawianych przez właściwych Komentatów P. K. U. (§ 9).

10) Odbiór karty powołania potwierdza oficer rezerwy na załączonym kuponie — kupon odsyła pocztą (zaczek pocztowy dołączony do karty powołania) temu K-mdtowi P. K. U., który kartę powołania wystawił (§ 9).

11) Niezależnie od rozesłania kart powołania przez K-dtów P. K. U., powołanie na ćwiczenia zostaje podane do publicznej wiadomości w drodze rozplakatowania obwieszczeń o powołaniu, oraz zawiadomień w prasie (§ 9).

12) O ile oficer rezerwy, należący do powołanych roczników nie otrzyma w terminie tygodniowym od daty rozplakatowania obwieszczeń o ćwiczeniach — karty powołania, obowiązany jest osobiście lub pisemnie zawiadomić o tem właściwą mu P. K. U., w celu otrzymania karty powołania.

13) Karta powołania, uprawnia oficera rezerwy do przejazdu na koszt Skarbu, od miejsca zamieszkania do miejsca wyznaczonego w karcie powołania.

14) By karty powołania mogły być oficerom rezerwy doręczane, przypominam obowiązek meldowania P. K. U. przez oficerów rezerwy miejsc ich zamieszkania, oraz ustanowioną karę, w wysokości do 500 zł. wzgl. 6 tygodni aresztu, lub stosowanie obu tych kar łącznie za niezgłoszenie miejsca swego zamieszkania (art. 87 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej).

IV. Zwolnienia i odroczenia od ćwiczeń.

15) Zwolnieni od ćwiczeń są oficerowie rezerwy: senatorowie i posłowie na Sejm Ustawodawczy na czas trwania kadencji — słuchacze teologii wszystkich wyznań do czasu otrzymania święceń, o ile otrzymają te święcenia do 28 roku życia, oraz uznani przez komisję superrewizyjną za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (§ 10).

16) Każdemu oficerowi rezerwy w wypadku szczególnej wagi, jak: choroba własna, śmierć lub ciężka choroba w rodzinie, załatwienie spraw spadkowych lub sądowych — przysługuje prawo złożenia podania o przesunięcie terminu stawieństwa na ćwiczenia w granicach

danego roku kalendarzowego; motywy takiego podania stwierdzone być muszą przez właściwą władzę urzędową, choroba — przez lekarza powiatowego (stwierdzenie choroby przez inną władzę lekarską lub lekarza prywatnego, jest niewystarczające); tego rodzaju podanie po zaopatrzeniu w opłatę stemplową, należy przesłać bezpośrednio do D. O. K. na terenie którego petent zamieszkuje (§ 11).

17) O przesunięciu terminu stawiennictwa ubiegać się mogą również osadnicy kresowi, zawodowi gospodarze rolni i właściciele przedsiębiorstw, oraz wytwórni przemysłowych, o ile gospodarstwa te względnie przedsiębiorstwa prowadzą osobiście, co stwierdzone być winno przez właściwy organ urzędowy, przyczem tego rodzaju podania należy przesłać do D. O. K. na terenie którego petent zamieszkuje, w drodze przez P. K. U. (§ 11).

18) Złożenie podania nie uwalnia petenta od stawienia się na ćwiczenia w określonym w karcie powołania terminie i miejscu, o ile podanie zostanie uwzględnione i wiadomość o tej decyzji otrzyma petent już w czasie odbywania ćwiczeń, będzie on niezwłocznie zwolniony z nich (o ile nie wyrazi zgody na kontynuowanie ćwiczeń), przyczem czas odbytych ćwiczeń zostanie mu zaliczony na poczet ćwiczeń tego turnusu, do jakiego zostanie mu przesunięte stawiennictwo (§ 12).

19) Termin na składanie podań o odroczenie stawiennictwa jest podany w obwieszczeniu o powołaniu; — podania złożone po tym terminie zostają zwrócone petentowi, bądź też pozostawione bez rozpatrzenia (§ 12).

20) W wyjątkowych wypadkach może oficer rezerwy złożyć podanie o odroczenie stawiennictwa na ćwiczenia do roku przyszłego, — tego rodzaju podania przesłane w drodze służbowej do M. S. Wojsk., rozstrzyga w każdym poszczególnym wypadku Szef Sztabu Generalnego (§ 11).

21) Oficerowie rezerwy młodszych roczników, nie podlegających w danym roku kalendarzowym odbyciu ćwiczeń, mogą składać umotywowane podania o przyśpieszenie odbycia przez nich, obowiązujących ich w roku następnym, ćwiczeń.

22) Każde podanie o odroczenie stawiennictwa na ćwiczenia winno być zaopatrzone (w lewym górnym rogu arkusza) w imię i nazwisko petenta, stopień w rezerwie, oddział macierzysty, miejsce zamieszkania, oraz P. K. U., jakiej podlega.

V. Wyjazd zagranicę.

23) Oficerowie rezerwy, podlegający w danym roku kalendarzowym powołaniu na ćwiczenia, nie mogą otrzymać zezwolenia na wyjazd zagranicę; oficerowie przebywający zagranicą, o ile pozostają tam ze względów naukowych, zarabkowych lub leczniczych, mogą ubiegać się o odroczenie stawiennictwa na ćwiczenia; — podania rozstrzyga właściwy urząd konsularny. W wypadku udzielenia odroczenia ćwiczeń, odbywają je ci oficerowie rezerwy niezwłocznie po powrocie do kraju (§ 13).

VI. Samowolne niezgłoszenie się do ćwiczeń.

24) Jeżeli oficer rezerwy nie zgłosi się na ćwiczenia w terminie 7-dniowym od daty

ich rozpoczęcia, w wyznaczonym mu w karcie powołania miejscu, — zostaje przeciwko niemu wdrożone dochodzenie karne za samowolne uchylenie się od obowiązku odbycia ćwiczeń wojskowych (§ 14).

VII. Umundurowanie i uzbrojenie.

25) Oficerowie rezerwy winni przybyć na ćwiczenia w umundurowaniu i uzbrojeniu własnem; w wypadkach wyjątkowych, o ile oficer udowodni słusność powodu nieposiadania tychże, lub posiadania ich w stanie niezdolnym do użytku, — może mu być umundurowanie wypożyczone z zapasów oddziału przeszkalającego, za co odnośna Komisja Gospodarcza potrąca odszkodowanie za zużycie sort mundurowych (§ 17).

26) Oficerowie rezerwy mianowani w rezerwie, otrzymują przy pierwszym powołaniu na ćwiczenia ustawowo przewidziany ryczałt na umundurowanie (§ 19).

W Y C I A G

z Instrukcji o mobilizacji oficerów Oddz. V Szt. Gen. L. 20/mob. do wiadomości oficerów rez.

1) Każdy oficer rezerwy, podlegający powołaniu do służby czynnej na wypadek mobilizacji otrzymuje kartę przydziału mobilizacyjnego, wystawioną mu i wysłaną przez dowódcę oddziału macierzystego, do którego przynależy ewidencynie.

2) Karta przydziału mobilizacyjnego nie określa z reguły przydziałów oficerów na wypadek mobilizacji, lecz podaje tylko czas, miejsce i tego d-cę, u którego oficer ma zameldować się po ogłoszeniu mobilizacji (§ 32).

3) Karty przydziału mobilizacyjnego otrzymują oficerowie rezerwowi przez właściwe P. K. U.

Otrzymanie karty przydziału mob. winno być osobiście przez zainteresowanego oficera potwierdzone na kuponie dołączonym do karty, a kupon winien być niezwłocznie odesłany przez właściwe P. K. U. temu d-cy, który kartę przydziału wystawił.

Ważność karty przydziału mobilizacyjnego nie podlega żadnym terminom i przydział nadany w niej obowiązuje aż do unieważnienia (wycofania) karty przez dowódcę, który ją wystawił.

Karta przydziału mobilizacyjnego uprawnia oficera, po ogłoszeniu mobilizacji do przejazdu

na koszt Skarbu od miejsca zamieszkania w chwili mob. do miejsca przydziału wyznaczonego w karcie.

Kartę przydziału mob. winien oficer rezerwy stale przechowywać przy sobie, a w razie jej utraty niezwłocznie zawiadomić przez właściwą P. K. U., tego dowódcę, który kartę wystawił.

Oficerowie rezerwy, którzy do momentu zarządzenia mob. nie otrzymali kart przydziału mob., mają się w chwili ogłoszenia mobilizacji zgłaszać w najbliższej P. K. U., która odeśle ich do ich formacji macierzystej (§ 33).

4) W wypadku zmiany w czasie pokoju dyslokacji jednostek, w których mają się meldować oficerowie na wypadek mobilizacji, zostaje oficer powiadomiony o tej dyslokacji, przez d-cę, który kartę przydziału mob. wystawił (§ 34).

5) Byli urzędnicy wojskowi, zwolnieni ze służby czynnej, do czasu przemianowania ich na chorążych, względnie oficerów rezerwy, traktowani są na wypadek mob. jako oficerowie czasu wojny, z tem, że zatrzymują oni posiadane przez siebie (podczas pełnienia służby czynnej) stopnie urzędników wojskowych.

6) Analogicznie traktowani są powołani, w myśl ustawy sejmowej z dnia 18 XII 1920 r., do świadczeń wojskowych na wypadek mobilizacji — cywilni urzędnicy pocztowi i telegrafu, którzy na czas pełnienia służby czynnej w wojsku otrzymują prawo do odznak i tytułów urzędników wojskowych, w stopniach, które ustala oddzielne rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych (§ 6).

7) Oficer rezerwy obowiązany jest o każdorazowej zmianie miejsca stałego zamieszkania meldować Komendantowi P. K. U. pod rygorem kary do 500 zł., lub do 6-ciu tygodni aresztu, lub obu tych kar łącznie (art. 87 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej).

Załącznik № 5.



REFERAT
O ZASADACH ORGANIZACJI
SIŁY ZBROJNEJ.

I. CZĘŚĆ OGÓLNA.

1. Skład organizacyjny siły zbrojnej.

Podział na wojsko ląd. i marynarkę wojenną.

Siła zbrojna dzieli się na wojsko lądowe i marynarkę wojenną.

Do siły zbrojnej zaliczyć można ponadto formacje zorganizowane w sposób wojskowy, które jakkolwiek podczas pokoju nie wchodzi w skład siły zbrojnej, podczas wojny jednak użyte być mogą do zadań, związanych z obroną państwa.

W Polsce formacją taką jest korpus ochrony pogranicza.

Podział na broń i służby.

Specjalizacja zadań, specjalizacja form i środków walki oraz rodzajów zaopatrzenia w ciągle wzrastający i różniczkujący się materiał wojenny, powodują również coraz większą specjalizację rodzajów siły zbrojnej.

Wojsko lądowe dzieli się na:

1) broń: piechotę, kawalerję, artylerię, lotnictwo, saperów, saperów kolejowych, łączność, żandarmerję, formacje taborowe i samochodowe.

2) służby: uzbrojenia, lotnictwa, saperów, saperów kolejowych, łączności, taborów, samochodów, intendentury, zdrowia, weterynarii, bu-

downictwa, geograficzną, sprawiedliwości, kontroli, poborową, remontu i duszpasterstwa.

Uwaga: Niektóre ze służb wyszczególnionych powyżej łączą się z odpowiednimi broniąmi i posiadają jeden korpus osobowy, np.: artylerja ze służbą uzbrojenia, formacje taborowe ze służbą taborową i t. d.

Podział na związki i formacje.

Obok podziału siły zbrojnej, w szczególności wojska lądowego, na bronie i służby, ze względu na specjalizację zadań oraz specjalizację form i środków walki, istnieje podział jednostek wojskowych na związki i formacje.

Przez związki rozumieć należy zgrupowanie pewnej zmiennej lub stałej ilości formacyj poszczególnych broni i służb, których zadaniem jest koncepcja i organizacja manewru, oraz koordynowanie współdziałania broni i służb.

Przez formacje rozumieć należy zgrupowania w zasadzie złożone z jednej tylko broni lub służby których zadaniem jest bądź prowadzenie bezpośrednio lub pośrednio walki podczas wojny, zaś wyszkolenie i mobilizacja podczas pokoju, bądź zaspokojenie potrzeb walczących i spełnianie szeregu czynności pomocniczych.

Na czele związków stoją dowódcy, których organem pracy są sztaby, na czele formacyj stoją dowódcy i komendanci, których organem pracy są ich drużyny, względnie szefowie i kierownicy, których organem pracy są biura, wydziały i t. d.

Związki dzielą się na związki operacyjne i taktyczne; formacje dzielą się na formacje

broni i służb oraz formacje ogólne, formacje macierzyste i niemacierzyste, wreszcie na oddziały, szkoły i zakłady.

Formacje broni i służb.

Formacje broni i służb są to formacje o zadaniach, wynikających z charakteru danej broni lub służby i uzupełniane w zasadzie przez personel jednego tylko korpusu osobowego.

Formacje ogólne są to formacje, których zadaniem jest zaspokojenie potrzeb wszystkich lub przynajmniej kilku broni i służb, i które uzupełniane są przez personel kilku korpusów osobowych.

Do formacyj broni należą centralne organa kierownicze broni, dowództwa dywizji i brygad, oddziały, szkoły i zakłady broni.

Do formacyj służb należą szefostwa, oddziały, szkoły i zakłady służb.

Do formacyj ogólnych należą władze centralne, okręgowe i lokalne, szkoły ogólne i zakłady ogólne, władze poborowe.

Formacje macierzyste i niemacierzyste.

Formacjami macierzystymi (ewidencyjnymi), są formacje poszczególnych rodzajów siły zbrojnej, do których należy wyszkolenie szeregowych niezawodowych, mobilizacja i demobilizacja, a w związku z tem administracja personalna, ponadto, jakkolwiek nie wyłącznie, administracja materiałowa (np. pułki piechoty, oddziały służby intend.).

Formacjami niemacierzystymi (nieewidencyjnymi) są formacje, które zadań powyższych nie posiadają, natomiast spełniają szereg czynności pomocniczych.

Formacje macierzyste są równocześnie formacjami etatowymi, jakkolwiek nie wszystkie formacje etatowe są równocześnie formacjami macierzystymi.

Formacje niemacierzyste etatów nie posiadają.

Różnica formalna między formacjami macierzystymi i formacjami niemacierzystymi polega więc na tem, że pierwsze z nich posiadają etaty, ustanawiające stany z podziałem na stopnie, drugie tylko składy osobowe, które nie wyszczególniają stopni, lecz określają stan liczebny formacji; według pewnych kategorii oficerów i szeregowych (gen., ofic. sztab., oficerów młodszych, podoficerów, szeregowców).

Formacjami macierzystymi dla ofic. są:

1) oddziały (pułki i równorzędne formacje) broni i służb,

2) kadry oficerskie poszczególnych korpusów osobowych przy właściwych departamentach ministerstwa.

W służbach nie posiadających własnych korpusów osobowych szeregowych, formacjami macierzystymi dla oficerów są tylko kadry.

Formacjami niemacierzystymi dla oficerów są władze centralne i ich ekspozytury, inspektoraty broni i armji, wyższe dowództwa, szkoły i instytuty naukowe, władze poborowe i remontowe, władze lokalno-garnizonowe, zakłady wszelkiego rodzaju i t. d.

Formacjami macierzystymi dla szeregowych są tylko oddziały (pułki i równorzędne formacje).

Formacjami niemacierzystymi dla szeregowych są formacje niemacierzyste, wymienione poprzednio.

Oddziały, szkoły i zakłady.

Oddziały (pułki i równorzędne formacje, truppenkörper, corps de troupe) są to formacje przeznaczone bądź do prowadzenia walki podczas wojny, zaś wyszkolenia szeregowych niezawodowych i mobilizacji podczas pokoju (oddziały broni), bądź do prowadzenia tylko wyszkolenia i mobilizacji (oddziały służb, oddziały zapasowe).

Szkoły są to formacje przeznaczone do szkolenia, doskonalenia i specjalizacji zawodowej kadry oficerskiej i podoficerskiej.

Dzielią się one na szkoły ogólne, oraz szkoły broni i służb.

Zakłady są to formacje broni i służb, przeznaczone do zadań pomocniczych, jak prowadzenie zadań i doświadczeń dla potrzeb siły zbrojnej, wytwarzanie, naprawa, konserwacja i przechowanie materiału wojennego, zaopatrzenie siły zbrojnej w potrzebny jej do walki i do życia materiał; zapewnienie pomocy sanitarnej i weterynaryjnej i t. d.

2. Skład personalny siły zbrojnej.

Podział na żołnierzy i duchownych, oraz na szeregowych i oficerów.

Składowi organizacyjnemu siły zbrojnej w szczególności podziałowi na rodzaje broni i służb odpowiada skład personalny siły zbrojnej.

Personel siły zbrojnej dzieli się na żołnierzy i duchownych wojskowych, żołnierze zaś na oficerów i szeregowych.

W obrębie każdej z wymienionych wyżej grup istnieje dalszy podział na zawodowych i niezawodowych, oraz na korpusy osobowe.

Obowiązki i prawa oficerów zawodowych i rezerwy wojska lądowego określa ustawa z dnia 23 III 1922 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów, którą obowiązani są znać wszyscy oficerowie.

Szeregowi dzielą się na szeregowców i podoficerów.

3. Zasady rozkazodawstwa.

Podział terytorjalny państwa.

Podczas pokoju dowódcą siły zbrojnej jest minister spraw wojskowych. Celem odciążenia ministra, terytorjum państwa podzielone zostało na okręgi wojskowe, jako jednostki terytorjalne; które podlegają bezpośrednio ministrowi.

Istnieje 10 okręgów korpusu i okręg wybrzeża morskiego.

D o w ó d c y.

Na czele jednostek wszelkiego rodzaju stoją dowódcy.

Dowódca na każdym szczeblu jest źródłem woli i rozkazodawstwa. Powołany on jest do pobierania decyzji i ponoszenia za nią odpowiedzialności.

W wypadku nieobecności dowódcy, zastępstwo jego obejmuje przewidziany organizacyjnie, regulaminowo; lub osobnym rozkazem zastępca.

Organem pracy dowódcy jest sztab, który spełnia te czynności w imieniu dowódcy.

Na czele sztabu stoi szef sztabu, który kieruje pracą sztabu i jest za nią odpowiedzialny wobec dowódcy.

Oprócz sztabu, który jest organem pracy dowódcy, dowódca posiada fachowych doradców w osobach szefów broni lub służb.

Szefowie broni i służb podlegają bezpośrednio dowódcy, otrzymują jednak dyrektywy i rozkazy oraz referują wszystkie sprawy dowódcy przez szefa sztabu.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.

1. Organizacja najwyższych władz obrony państwa.

Doświadczenia wyniesione z wielkiej wojny wykazały, że obrona państwa nie, może ciążyć wyłącznie na sile zbrojnej, muszą wziąć w niej udział wszystkie organa państwowe i społeczne.

Zagadnienie obrony państwa w Polsce znajduje się dopiero w stadium początkowym.

Projekt ustawy o najwyższych władzach obrony państwa wniesiony przez ministra spraw wojskowych do sejmu, przewiduje utworzenie rady obrony państwa, która będzie organem rządu dla rozpatrywania podstawowych zagadnień obrony państwa i przygotowywania sposobów ich załatwienia oraz sekretariat rady przy prezesie ministrów, którego zadaniem będzie szczegółowo rozpatrywanie zagadnień i przygotowywanie materiału, do obrad rady ministrów wzgl. rady obrony państwa.

2. Organizacja formacji.

O d d z i a ł y.

Formacje jak poprzednio wspomniano, dzielą się na oddziały, szkoły i zakłady.

W skład oddziałów wchodzi dowódca z drużyną, która jest ich organem pracy

i pododdziały, które podlegają dowódcom bądź bezpośrednio, bądź przez dowódców baonów i dyonów.

Drużyna dowódcy zorganizowana jest we wszystkich oddziałach jednakowo. W skład jej wchodzi poczet dowódcy z zastępcą, adjutantem, lekarzem, ewent. lekarzem weterynarii i kapelmistrzem oraz kwatermistrz ze swoim aparatem.

Oddziały, jako formacje macierzyste są podczas pokoju ośrodkiem wyszkolenia szeregowych niezawodowych oraz mobilizacji i związanej z nią administracji.

Stosownie do tych głównych zadań oddziałów podczas pokoju, mianowicie wyszkolenia, mobilizacji i administracji, dowódca oddziału posiada dwa równorzędne organa pracy, zastępcę, który kieruje wyszkoleniem oddziału i kwatermistrza, który kieruje wszystkimi sprawami, wschodzącymi w zakres mobilizacji i administracji oddziału.

Za całokształt prac oddziału w wymienionych wyżej dziedzinach, odpowiedzialny jest dowódca oddziału.

Organem pracy jego w zakresie mobilizacji i administracji jest kwatermistrz.

W szczególności w zakres działania kwatermistrza wchodzi kierownictwo z ramienia dowódcy oddziału:

- a) mobilizacją i administracją personalną i końską,
- b) mobilizacją i administracją materiałową i pieniężną.

W ramach wspomnianego wyżej zakresu działania do obowiązków kwatermistrza należy:

a) pod względem administracji personalnej i końskiej:

1) opracowanie elaboratu mob. i utrzymanie go w stanie aktualnym,

2) prowadzenie ewidencji oficerów i szeregowych stanu czynnego i rezerwy oraz prowadzenie ewidencji koni,

3) zestawianie codziennych raportów stanu oraz wszelkich raportów i wykazów z zakresu służby meldunkowej, ponadto czuwanie nad utrzymaniem stanu liczebnego oddziału w granicach przyznanego budżetu osobowego,

4) przeprowadzanie stałego urlopowania przenoszenia do rezerwy i uzupełnianie formacji nieewidencyjnych oraz załatwianie wszelkich spraw, związanych z gospodarką stanem liczebnym i współpraca w sprawach personalnych z powiatowymi komendami uzupełnień.

b) pod względem administracji materiałowej i pieniężnej.

1. Opracowanie elaboratu mob. i utrzymanie go w stanie aktualnym,

2. Sporządzanie planu zaopatrzenia materiałowego i pieniężnego formacji, stosownie do obowiązujących przepisów i instrukcyj,

3. Odbiór, badanie i rozdział otrzymanego materiału, pobieranie i wypłata należności pieniężnych,

4. Konserwacja i zabezpieczenie zapasów,

5. Prowadzenie księgowości i rachunkowości materiałowej i pieniężnej,

6. Nadzór administracji materiałowej organów wykonawczych oraz nadzór i koordynowanie administracji materiałowej organów współpracujących z kwatermistrzem,

7. Szkolenie personelu administracyjnego.

Celem spełnienia wymienionych wyżej zadań, kwatermistrz rozporządza aparatem, w skład którego wchodzi:

a) oficer ewidencji personalnej dla prowadzenia administracji personalnej i końskiej,

b) oficer dla spraw materiałowych dla prowadzenia administracji materiału uzbrojenia, materiału taborowego i materiału intendenckiego,

c) płatnik dla prowadzenia administracji pieniężnej.

Oficerowi dla spraw materiałowych podlegają:

a) zastępca, przyczem podział pracy między nim, a oficerem dla spraw materiałowych, normuje kwatermistrz we własnym zakresie,

b) oficer żywnościowy, który prowadzi administrację żywnościową, furazem oraz sprzętem taborowym.

Z kwatermistrzem współpracują, w myśl jego wskazówek, dowódcy plutonów łączności i plutonów pionierów, lekarze i lekarze weterynarii, komendanci składnic wojennych, dowódcy szwadronów zapasowych, komendanci warsztatów, parków i składnic i t. d. odnośnie materiału technicznego.

Baony i dyony są ogniwem pośrednim między d-cą pułku, a pododdziałami.

Zadania ich podczas pokoju ograniczają się w zasadzie do wyszkolenia, w pewnych wypadkach jednak dowódca pułku może im poruczyć również część spraw dotyczących administracji.

W sprawach dotyczących mobilizacji, dowódcy baonów i dyonów wykonują nadzór w podległych im pododdziałach.

Dowódcy baonów i dyonów detaszowanych posiadają jako organ pracy kwatermistrzów, których zadaniem jest prowadzenie ewidencji i konserwacji zapasów mob. baonu wzgl. dyonu, księgowości sprzętu mob. oraz spraw związanych z administracją bieżącą.

Aparatem kwatermistrza baonu wzgl. dyonu detaszowanego są podoficerowie funkcyjni.

Pododdziały są najniższym szczeblem, na którym skupia się cały zakres czynności, dotyczących wyszkolenia, oraz mobilizacji i administracji.

S z k o ł y.

Szkoły, jako ośrodki wyszkolenia zawodowej kadry oficerskiej i podoficerskiej, zorganizowane są analogicznie, jak oddziały będące ośrodkami wyszkolenia szeregowych niezawodowych.

Podobnie jak w oddziałach, w skład ich wchodzi komendanci z drużyną, która jest ich organem pracy i kursy oficerskie lub oddziały szkolne, które podlegają bezpośrednio komendantom szkół i złożone są z pododdziałów szkolnych.

Drużyna komendanta szkoły zorganizowana jest podobnie, jak drużyna dowódcy oddziału, z pewnemi jednak modyfikacjami, wynikającemi z odmiennych zadań szkół.

W skład jej wchodzi poczet komendanta z adjutantem i lekarzem ewent., lekarzem weterynarii, dyrektor nauk jako organ komendanta dla kierownictwa pracy naukowej i wyszkolenia oraz kwatermistrz jako organ komendanta dla spraw dotyczących mobilizacji i administracji.

Ponieważ jednak szkoły są formacjami niemacierzystymi, a ich zadania mobilizacyjne ograniczają się do mobilizacji materiałowej w szczupłym zakresie, natomiast posiadają one rozległy zakres administracji bieżącej, aparat kwatermistrza zredukowany jest do oficera materiałowego, oficera żywnościowego i płatnika, przyczem te stanowiska w mniejszych szkołach łączone bywają razem.

Kursy oficerskie nie posiadają osobnej organizacji i podlegają komendantowi szkoły przez najwyższych stopniem i starszeństwem łuchaczów.

Oddziały i pododdziały szkolne zorganizowane są podobnie jak baony wzgl. dyony i pododdziały pułków z tą różnicą jednak, że nie stanowią one pododdziałów administracyjnych i zaopatrywane są bezpośrednio przez aparat kwatermistrza.

Z a k ł a d y.

Struktura organizacyjna zakładów jest rozmaita, jak rozmaite są ich zadania.

W skład ich wchodzi kierownicy oraz biura, pracownie, laboratorja, warsztaty, składnice i t. d.

Kwatermistrzów zakłady w zasadzie nie posiadają, jeżeli zaś posiadają, rola ich ogranicza się do koordynowania administracji poszczególnych organów, wchodzących w skład zakładu.

Wyjątek stanowi wojskowy instytut geograficzny, który jakkolwiek jest formacją niemacierzystą, mobilizuje jednak formacje służby pomiarów polcowych pod względem personalnym i materiałowym, w którym więc aparat kwatermistrza posiada strukturę i zadania, podobne jak w formacjach macierzystych.

III. Przysposobienie wojskowe.

Zadania przysposobienia wojskowego.

Względy ekonomiczne i socjalne nie pozwalają na przeszkolenie w wojsku stałym wszystkich obywateli państwa. Na tem polega zadanie przysposobienia wojskowego, które poniekąd jest uzupełnieniem powszechnej służby wojskowej.

Projekt ustawy o powszechnym obowiązku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego przewiduje:

a) powszechny obowiązek wychowania fizycznego we wszystkich szkołach państwowych, samorządowych i prywatnych,

b) powszechny obowiązek przysposobienia wojskowego we wszystkich szkołach średnich dla młodzieży od lat 16 w ciągu roku szkolnego i w obozach wakacyjnych,

c) pomoc państwową dla stowarzyszeń wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego młodzieży pozaszkolnej,

d) powszechny obowiązek przysposobienia wojskowego w wyższych uczelniach dla młodzieży w wieku poborowym, korzystającej z odroczeń,

e) pomoc państwową dla stowarzyszeń, mających na celu udostępnienie rezerwistom, którzy zadośćuczynili obowiązkowi służby wojskowej możliwości dalszego rozwijania wiadomości i sprawności wojskowej przez wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe.

Kierownictwo przysposobienia wojskowego.

Kierownictwo wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego należy do naczelnej rady wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego przy Ministerstwie

Wyznań Relig. i Oświecenia Publicznego, oraz do wojewódzkich i powiatowych komitetów.

Przysposobienie wojskowe prowadzone jest przez personel wojskowy, mianowicie oficerów przysposobienia wojskowego i oficerów instrukcyjnych. W tym celu terytorjum państwa pod względem przysposobienia wojskowego podzielone zostało na Okręgi Korpusów oraz rejony dywizyjne i pułkowe, w których kierownictwo przysposobienia wojskowego poruczone zostało odnośnym dowódcom zapomocą przewidzianego organizacyjnie personelu oficerskiego.

Ponadto przewidywane jest stworzenie t. zw. kadry półzawodowej, złożonej z oficerów i podoficerów rezerwy, którzy zgłoszą się ochotniczo do prowadzenia przysposobienia wojskowego, będą otrzymywać osobne wynagrodzenie, będą posiadać prawo do noszenia munduru i oznak oraz prawo do ulg w ćwiczeniach rezerwistów.

Ulg dla odbywających przysposobienie wojskowe.

Odbycie przysposobienia wojskowego będzie dawało szereg ulg przy odbywaniu obowiązku służby wojskowej oraz innych uprawnień, a mianowicie:

- a) prawo do skrócenia obowiązkowej służby wojskowej,
 - b) prawo do wyznaczenia do szkół podoficerskich,
 - c) prawo do szybszego awansu w stopniach podoficerskich,
 - d) prawo do skrócenia ćwiczeń rezerwistów,
 - e) prawo do specjalnych oznak.
-



	
	12363 1